



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2486/2019
04.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Игор Јевтић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7698/18 од 21.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 04.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7698/18 од 21.02.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 4248/17 од 23.10.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008-01 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација овог тужиоца на основу места пребивалишта, као учесника у рату 1999. године са пребивалиштем у Трстенику, који није наведен у Закључку од 17.01.2008. године.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7698/18 од 21.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Крушевцу П 4248/17 од 23.10.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА из ... се налазио на одслужењу редовног војног рока почев од 24.06.1998. године при ВП Краљево, с тим да је његова јединица пребачена на територију Косова у периоду од 24.03.1999. до 25.06.1999. године, а након престанка ратних дејстава продужен му је војни рок од 26.06.1999. до 14.07.1999. године. Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године прихваћена је информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама наведеним у том акту, и њиховој расподели по критеријумима које сачине заједничке комисије састављене од представника локалне самоуправе и штрајкачких одбора ратних војних резервиста са пребивалиштем на територији тих општина. Право на добијање новчане помоћи, по том Закључку, стиче сваки ратни војни резервиста из означених општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по том основу према држави. Предметни Закључак Влада Републике Србије је донела у складу са Споразумом од 11.01.2008. године који је закључила са штрајкачким одборима ратних војних резервиста Куршумлије, Блаца, Бојника, Лебана, Житорађе, Дољевца и Прокупља. Тужилац тужбом у овом спору поднетом Вишем суду у Крушевцу тражи да се утврди да је наведеним Закључком Владе од 17.01.2008. године извршена дискриминација на основу места пребивалишта њега као учесника рата током 1999. године са пребивалиштем у Трстенику, а који није наведен у Закључку Владе Републике Србије од 17.01.2008. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право, када су одбили тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Забрана дискриминације по било ком основу прописана је одредбом члана 21. Устава Републике Србије, уз ограничење да се дискриминацијом не сматрају посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица које су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима. Општа забрана дискриминације предвиђена је и чланом 1. Протокола 12. уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Пребивалиште је, уз држављанство и лично име, атрибут сваког физичког лица.

Због тога неоправдано прављење разлике по том основу представља дискриминацију у поступању супротно наведеним одредбама Европске конвенције и Устава Републике Србије.

Чланом 7. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ 43/94, 74/99) који се примењивао у време рата у СРЈ, прописано је да се Војска Југославије састоји од сталног и резервног састава, да стални састав Војске чине професионални припадници Војске и војници на служењу војног рока, а да резервни састав Војске Србије чине резервни официри, резервни подофицири и војници у резерви, те да се резервни састав Војске дели на активну и пасивну резерву. Тачком 1. Закључка Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, наведено је да право на новчану помоћ у износу од 100% дневнице имају сви војни резервисти, а тачком 4. је наведено да немају право на новчану помоћ следеће категорије лица и то активна војна лица, тада и сада у Војсци, припадници ОУП-а и резервног састава ОУП-а и лица која су накнадно по овом основу остварила и наплатила своја потраживања у судским и другим поступцима.

Изјављеном ревизијом тужиоца, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, и по оцени Врховног касационог суда, имајући у виду одредбе Закона о Војсци Југославије, у којима се наводи шта чини састав Војске Југославије, те Закључак Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, а у којем је наведено ко има право на новчану помоћ, правилно нижестепени судови закључују да тужилац не спада у групу лица која би имала право на наплату ратних дневница, јер је у периоду ратних дејстава 1999. године био у сталном саставу Војске Југославије сагласно одредби члана 7. Закона о Војсци Југославије. У Закључку Комисије која је сачинила критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године се у тачци 4. наводи да немају право на новчану помоћ одређене категорије лица, између осталог и активна војна лица, тада и сада у Војсци, а тужилац је у време ратних дејстава спадао у категорију активних војних лица, односно у стални састав Војске Југославије, те исти не спада у групу лица која би имала право на наплату ратних дневница. Стога се неосновано ревизијом тужиоца указује да је погрешно примењено материјално право, с обзиром да тужилац не спада у круг лица којима по наведеном Правилнику припада право на исплату ратних дневница јер није учествовао у рату као ратни војни резервиста, већ у сталном саставу Војске, као војник на редовном одслужењу војног рока, а што је првостепени суд и утврдио увидом у војну књижицу тужиоца и из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке, због чега поступањем тужене није према овом тужиоцу учињен акт дискриминације у односу на место пребивалишта, а због неисплате ратних дневница на начин на који је то право признато резервистима из наведених неразвијених општина сагласно наведеном Споразуму.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

Одлука о захтеву тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у ставу другом изреке, донета је применом члана 153. став 1. у вези члана 165. став 1. ЗПП. Тужилац није успео у спору по ревизији па зато нема право на накнаду трошкова тог поступка.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић